

Тема:

Відбувся форум
«День
англійського
права»

с. 3

**Позбавлення
адвокатів
«єдиного голосу
професії»**
є додатковим
ризиком
для захисту
професійних прав

с. 4

**Аналітичний
огляд**
окремих рішень,
ухвалених ЄСПЛ
протягом січня
2018 року

с. 40

**Адвокати-ювіляри
2017 року:**
постаті,
що увійшли
в історію

с. 57

АДВОКАТИ-ЮВІЛЯРИ 2017 РОКУ: ПОСТАТІ, ЩО УВІЙШЛИ В ІСТОРІЮ

Ірина Василик, керівник Центру досліджень адвокатури і права при НААУ, канд. іст. н., доцент

2017 рік став багатим на ювілеї адвокатів, життя яких вписане яскравими сторінками в історію України, історію української адвокатури, літератури, філателії та військової справи.

Адвокатура вшановує 166-ту річницю від дня народження одного з провідних адвокатів Миколи Карабчевського; 160-ту річницю від дня народження відомого адвоката і письменника, державного, громадсько-політичного та культурно-освітнього діяча, почесного члена товариства «Просвіта» Андрія Чайковського; 150-ту річницю від дня народження адвоката і філателіста, депутата Української Національної Ради ЗУНР, президент Коломийського окружного суду та суду присяжних Івана Чер-

нявського; 130 років від дня народження правника, полковника Дмитра Вітовського; 135 років від дня народження адвоката, українського військового діяча, доктора права Ярослава Воєвідки; 140 років від дня народження відомого адвоката, сотника, командира Вишколу Українських січових стрільців Михайла Волошина; 125 років від дня народження адвоката і військового Михайла Гузара; 130 років від дня народження адвоката, історика, літературознавця і публіциста Ростислава Заклинського; 145 років від дня народження адвоката, депутата Галицького крайового сейму, письменника і військового, організатора Легіону Українських січових стрільців Михайла Новаківського; 140 років від дня народження відомого адвоката, отамана УСС та УГА, громадського і військового діяча Степана Шухевича.

Усі ці адвокати були докторами права, першокласними адвокатами, військовими, літераторами, політиками, державниками, які працювали на усіх ділянках суспільного життя і власною відданою працею та високим професіоналізмом служили українському народові та Україні. Подаємо їхні короткі біографічні довідки.

166 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИКОЛИ КАРАБЧЕВСЬКОГО

Микола Карабчевський народився 30 листопада 1851 р. у місті Миколаєві Херсонської губернії. Початкову освіту він здобув удома. У 1863 р. був прийнятий до Миколаївської гімназії особливого типу, закінчив її зі срібною медаллю і у 1869 р. вступив на природничий факультет університету Санкт-Петербурга, але з другого курсу перевівся на юридичний факультет університету, який закінчив у 1874 р. зі ступенем кандидата права.

Після закінчення юридичного факультету М. Карабчевський вступив до стану присяжних повірених. У 1874 р. він став помічником адвоката. Звання адвоката (присяжного повіреного) Петербурзької судової

палати отримав 13 грудня 1879 р. У 1895 р. М. Карабчевський був обраний членом Петербурзької ради присяжних повірених. У 1898 р. став одним із засновників газети «Право» (1898-1917), в 1904 р. — засновником благодійного фонду для молодих адвокатів, в 1905 р. — одним із засновників Всеросійського союзу адвокатів. У 1913 р. він став головою Петербурзької ради адвокатів (присяжних повірених).

Адвокат Микола Карабчевський займався також і літературною діяльністю. Відома його повість «Господин Арсков». Він автор багатьох повістей, оповідань, віршів, частина з них увійшла до збірки «Приподнятая завеса» (1905). Також відомо, що адвокат писав мемуари. Зокрема, «Как я стал адвокатом», спогади «Мирные пленники» (1915), «Что глаза мои видели» (1921). З 1902 р. по 1905 р. разом з Л. Д. Ляховецьким видавав тижневик «Юрист». Був редактором декількох книг з питань права. Співпрацював зі щомісячником «Вестник Европы», журналом «Русское богатство» і багатьма іншими періодичними виданнями. Помер М. П. Карабчевський 22 листопада 1925 р. Похований на кладовищі Тестаччо у м. Римі.

160 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ АНДРІЯ ЧАЙКОВСЬКОГО

Відомий адвокат, доктор права, письменник, державний, громадський-політичний та культурно-освітній діяч, почесний член товариства «Просвіта», перший голова «Товариства українських письменників і журналістів імені Івана Франка», член «Союзу Українських Адвокатів у Львові».

Народився у м. Самборі, тепер Львівської обл. Початкову освіту здобув вдома. Середню освіту отримав у Самбірській гімназії (1869-1877). У гімназійні роки (1873) заснував таємне товариство «Студентська громада», підтримував зв'язки з такими самими організаціями Львова, Тернополя, Станіславова та Бережан, а останнього року навчання (1876-1877) був його головою.

У 1877-1883 рр. навчався у Львівському університеті. Після однорічного навчання на філософському факультеті, не маючи коштів на прожиття, вступив на однорічну військову службу, після повернення з якої записався на правничий факультет. Під час навчання очолював студентське товариство «Дружній лихвар» (1879-1880 рр.; від 1882 р. — «Академічне Братство»). Став одним із засновників першого українського правничого товариства «Кружок правників» (1881).

У 1877 року А. Чайковський став членом «Просвіти». Восени 1878 р. розпочав у ній працю чиновника, зробивши помітний внесок у наведення організаційного порядку в діяльності товариства. Пропрацював до січня 1882 р. — часу мобілізації як резервіста до армії для придушення повстання в Боснії і Герцеговині. Про перебування там написав автобіографічне оповідання «Спомини з-перед десяти літ», які схвально оцінив Іван Франко. Андрій Чайковський стояв біля витоків газети «Діло», надавав редакції правничу допомогу щодо випуску першого числа цього часопису.

У 1889 р. склав адвокатський іспит. У лютому 1890 р. здобув ступінь доктора права у Львівському університеті. 8 березня 1890 р. відкрив у Бережанах власну адвокатську канцелярію. Займався здебільшого кримінальною практикою, набув собі слави оборонця прав українців повіту. Селяни з повагою називали його «хлопським адвокатом», бо він справді з натхнення захищав їхні інтереси, їздив селами, виступав на зборах і вічах, часто давав безкоштовні правничі поради.

Андрій Чайковський був також захисником у багатьох політичних процесах проти українців за антидержавні виступи, промови, бунти, страйки, непослух жандармерії тощо.

Він першим у Бережанах почав домагатися вживання української мови в суді і в державних установах. Був добрим наставником для майбутніх українських адвокатів. Так, у його канцелярії стажувалися Степан Баран — адвокат, політичний діяч у міжвоєнний період, депутат сейму Польщі; Франц Коковський — адвокат, суддя, письменник, етнограф, перекладач тощо.

У громадському секторі А. Чайковський відомий тим, що заснував і очолював у 1899-1903 рр. місцеву філію «Просвіти». Разом з В. Яворським заснував українське кредитово-позичкове товариство «Надія», спільно з композитором О. Нижанківським та В. Яворським заснував хорове товариство «Бережанський Боян», як політичний діяч до 1904 р. керував повітовою організацією Української народно-демократичної партії.

Адвокат заснував осередки «Січей». Так, його обирали кошовим отаманом «Січей» на Бережанщині (1910-1914). Він став одним із засновників протиалкогольного товариства «Відродження», брав активну участь у роботі політичного товариства «Селянська Рада» (1897), «Руського Педагогічного Товариства» і театру «Руська Бесіда».

У роки Першої світової війни А. Чайковський організував набір до лав Легіону Українських січових стрільців у Самбірському повіті. У червні 1915 р. ввійшов до складу «Українського Горожанського Комітету» у Львові. Займався адвокатською й літературною діяльністю у Самборі, на Львівщині, де в роки Західно-Української Народної Республіки виконував важливі обов'язки повітового комісара Самбірщини. З приходом польської армії на Самбірщину переїхав до Коломиї, де відкрив власну адвокатську канцелярію.

Андрій Чайковський є відомим українським письменником. До його літературної спадщини входять такі твори, як: автобіографічний твір «Спомини з-перед десяти літ», повість «В чужім гнізді», нариси і оповідання «Вуйко», «Образ гонору», «Бразилійський гаразд», «Рекрут», «Олюнька», оповідання «Курателя» і «Рекрут».

Значна частина літературної спадщини А. Чайковського присвячена козацькій тематиці. Сюди входить тритомна антологія «Вік», «Віддячився», «Олексій Корнієнко» (у трьох частинах), «Полковник Михайло Кричевський», «Перед зривом», «За сестрою», «Козацька помста», «На уходах». Найважливішим своїм твором він вважав роман «Сагайдачний» у шести частинах.

Серед статей на правничу тематику адвоката Андрія Чайковського слід віднести: «Причини зубожіlosti наших селян і міщан через судівництво» (1888), «Про старинний грецький процес кримінальний» (1897), «Що кожному знати треба про загальне, рівне, безпосереднє і тайне право голосування», «Чого треба вимагати від українського адвоката?».

Досі цікавою для правників і адвокатів є його правнича розвідка «Процес Ісуса Христа» (1897). Гонорар за реалізацію цієї книги адвокат Андрій Чайковський пожертвував на будівництво катедрального собору в Тернополі (нині Катедральний собор Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці, м. Тернопіль).

Андрій Чайковський помер 2 червня 1935 р. в м. Коломиї. Похований у Коломиї в родинному похованні на старовинному українському кладовищі «Монастирок».

150 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ІВАНА ЧЕРНЯВСЬКОГО

Адвокат, український державний, громадсько-політичний та культурно-освітній діяч, депутат Української Національної Ради ЗУНР, президент Коломийського окружного суду та суду присяжних, член правління

львівського та голова коломийського товариства «Просвіта», доктор права, музейний працівник, знаний філателіст-колекціонер, автор книжки «Історія коломийських поштових марок».

Народився 13 травня 1867 року у м. Збараж на Тернопільщині. Закінчив місцеву школу

і Тернопільську державну гімназію (1886). Правничу освіту здобув у Львівському університеті (1890). У 1892-1905 рр. судовий службовець галицьких судів у Золочеві, Лопатині, Жаб'є, Турці, Ходорові; 1905-1907: секретар Львівського крайового суду; від 1908 р. судовий радник в Коломиї; член Правничої комісії Наукового товариства ім. Шевченка (1902); член правління товариства «Просвіта» у Львові (1903-1905); член Артистичної комісії театру «Українська Бесіда». З переїздом до Коломиї активний учасник українського громадського життя: голова товариств «Просвіта» та «Родина», член правління товариства «Народна торгівля», очолював громадський комітет з організації та проведення «Шевченківського концерту» в Коломиї (1912).

В період ЗУНР: депутат Української Національної Ради, член законодавчої та військової комісії, президент Коломийського окружного суду та голова суду присяжних (1918-1919). У міжвоєнний період адвокат у Коломиї (1920-1939), очолював коломийську філію товариства «Рідна школа» (1930-ті), член-засновник «Коломийського Клубу Філателістів», «Українського Філателістичного Товариства у Львові», «Союзу Українських Адвокатів у Львові», а від 1935 р. очолював його коломийське відділення. Активно співпрацював з Володимиром Кобринським у справі відкриття музею «Гуцульщина» в Коломиї, на власні кошти формував для музею філателістичну збірку, передав до фондів музею численні колекції.

Визначний колекціонер-філателіст: член-засновник «Коломийського Клубу Філателістів» (1925-1939), нагороджений похвальною грамотою на міжнародній філателістичній виставці (25.05-03.06.1936, Брюссель), автор статей про філателію, автор книжки «Історія коломийських поштових марок» (1928), яка вийшла спочатку українською мовою, пізніше німецькою

й польською, а окремі її розділи — румунською, англійською й німецькою мовами.

Іван Чернявський помер 5 лютого 1959 р., похований в Коломиї на старовинному українському кладовищі Монастирок.

130 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДМИТРА ВІТОВСЬКОГО

Правник, військово-політичний діяч, сотник Легіону Українських Січових Стрільців, полковник, начальний командант Української Галицької Армії, організатор і керівник Першолистопадової національно-демократичної революції 1918 року, міністр (державний секретар) військових справ ЗУНР.

Навчався у сільській школі, в подальшому у польській Станіславській (нині Івано-Франківській) гімназії. Після закінчення гімназії вступив на правничий факультет Львівського університету.

Був організатором мережі «Січей», один із найактивніших провідників студентської молоді у боротьбі за український університет, активний діяч та Член Головної Управи Української радикальної партії.

Закінчив навчання на правничому факультеті Ягеллонського університету (м. Краків, Польща). Переїхав до Станіслава, де активно займався громадсько-політичною діяльністю.

З початком Першої світової війни Д. Вітовський активно долучився до формування Легіону Українських січових стрільців у Львові.

У січні 1916 р. був відправлений до Волині, де отримав посаду ковельського комісара для набору поповнення Легіону УСС.

У 1916-1917 рр. разом з однодумцями організував українське шкільництво на Волині у зв'язку із русифікацією краю, а в 1918 р. — на Поділлі.

Д. Вітовський — один з військових керівників Листопадової національно-демократичної революції у Львові 1918 р. У перші дні новоствореної держа-

ви був командиром збройних сил ЗУНР. 5 листопада у званні полковника став державним секретарем військових справ ЗУНР. 22 січня 1919 р. Д. Вітовський у складі делегації ЗУНР став учасником проголошення Акту Злуки на Софійському майдані. Входив до складу делегації ЗУНР на Парижській мирній конференції, яка прагнула зупинити польську агресію в Галичині на міжнародному рівні.

Повертаючись в Україну, загинув в авіакатастрофі 2 серпня 1919 р. під Ратибором (Сілезія). Похований був у Берліні 14 серпня 1919 р. на цвинтарі Гугенотів. 1 листопада 2002 р. його прах перепоховано на Личківському цвинтарі міста Львова.

135 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЯРОСЛАВА ВОЄВІДКИ

Адвокат, український військовий діяч, доктор права. Ярослав Воєвідка закінчив Академічну гімназію у Львові, навчався у Львівському, Карловому (Прага, закінчив 1910 р.) університетах. Академічний ступінь доктора права отримав 9 травня 1910 р. У цей час пройшов однорічну військову службу в 33-му гарматному полку польової артилерії в Станіславі.

Адвокатську практику проходив на Тернопільщині, у канцелярії доктора права А. Горбачевського в Чорткові. Активний учасник сокільсько-січового руху.

У роки Першої світової війни був мобілізований до австрійської армії як комендант батареї в званні поручника, а пізніше сотника. Брав активну участь в українсько-польській війні 1918-1919 рр. У грудні 1918 р. сформував і очолив гарматний полк (у складі 1-ї бригади Українських Січових Стрільців Української Галицької армії), з яким пройшов усю війну. Хоробрістю і відвагою відзначився у Чортківській офензиві, зокрема у визволенні Тернополя. Брав активну участь у боях за Бережани. За бойову відвагу в Чортківській офензиві військове командування 22 червня 1919 р. його підвищило у званні до отамана.

Загинув від руки більшовицького комісара М. Табушкавілі, з метою грабунку, 30 березня 1920 р. у мі-

стечку Піщанка біля станції Попелюхи Балтського повіту.

140 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИХАЙЛА ВОЛОШИНА

Відомий адвокат, сотник, командир Вишколу УСС.

Михайло Волошин — з початком Першої світової війни став членом Української бойової управи як головного органу по формуванню Легіону УСС. У серпні 1914 р. він як старшина запасу австрійського війська був призначений командиром куреня легіону УСС.

Влітку 1915 р. став комендантом збірної станиці Українських Січових Стрільців у Львові. У своєму підпорядкуванні мав шпиталь (1915-1918 рр.).

У 1925-1939 рр. — брав активну участь у громадсько-політичному житті Галичини. Один з лідерів Українського Національно-Демократичного Об'єднання, член центрального комітету УНДО, займав керівні посади організації.

Протягом 1930-х рр. виступав як адвокат у гучних політичних процесах захищаючи українських діячів на судах від польського обвинувачення. В 1941-1943 рр. керівник Львівської адвокатської палати. Довголітній диригент музично-хорового товариства «Боян» у Львові. У Торговельній школі Товариства «Просвіта» у Львові викладав дисципліну «Купецькі рахунки». Помер у 1943 р.

125 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИХАЙЛА ГУЗАРА

Адвокат, магістр права, громадський діяч. Освіту здобув у Буцацькій гімназії. Юридичну освіту отримав у Львівському університеті. У 1914 р. вступив добровольцем у легіон УСС. Був підхорунжим I-го полку 5-ї сотні. Брав участь у всіх походах і боях. У період ЗУНР воював у лавах УГА.

Після війни працював адвокатом у м. Перемишлянах на Львівщині. У міжвоєнний період емігрував до США.

Помер 15 квітня 1976 р. м. Нью-Йорку. Похований у м. Саут-Баунд-Бруку (США).

130 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ РОСТИСЛАВА ЗАКЛИНСЬКОГО

Адвокат, історик, літературознавець і публіцист, доктор права, педагог, музеєзнавець.

Навчався у гімназії м. Станіславова. Після її закінчення здобував юридичну освіту на правничих факультетах Празького, Львівського університетів, закінчив навчання на юридичному факультеті Віденського університету у 1913 р.

У студентські роки був активним учасником громадського життя. Разом із однодумцями організував середньошкільні драгоманівські товариства. У 1907 р. він був адміністратором літературно-наукового місячника «На просвіті», у 1909 р. — співробітником видання, призначеного для таємних гуртків молоді Станіслава «Зірки». У Львові з 1910 р. працював у редакції газети «Громадський голос», у 1911 р. — у бібліотеці Наукового товариства імені Тараса Шевченка. Брав участь у роботі управи товариства «Українська молодіж» у Станіславі.

У 1910 р. був заарештований та ув'язнений за участь у боротьбі за український інститут у Львові. В 1908-1918 рр. був членом Української радикальної партії та входив до Головної управи.

Після повернення з Відня в Галичину був дописувачем та редактором журналу «Шляхи». У Легіоні УСС був автором статей та співробітником «Пресової квартири». З під його пера вийшла ціла низка статей та репортажів про стрілецьке життя. У 1917 р. у Відні був упорядником «Збірної станиці» УСС. До 1 листопада 1918 перебував у лавах Легіону Українського Січового Стрілецтва, згодом належав до УГА.

У 1918 р. отримав ступінь доктора права у Ягеллонському університеті у м. Кракові. У цей час працював у адвокатській канцелярії Л. Бачинського у м. Станіславів. Після війни працював і редактором друкованого органу Української радикальної партії — газети

«Народ» в Станіславові. У 1920 р. у складі Червоної Української Галицької армії воював проти поляків, у 1921 р. вступив до КП(б)У. Належав до літературного об'єднання «Західна Україна». У 1921 р. переїхав до Кам'янця-Подільського і був у 1921-1924 рр. викладачем інституту народної освіти. У 1924-1929 рр. працював викладачем у Київському сільськогосподарському та художньому інститутах. Очолював Історичний музей у м. Києві. У 1930 р. переїхав до м. Харків, де працював редактором видавництва літератури і мистецтва, старшим науковим співробітником Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка й директором музею Т. Г. Шевченка при цьому ж інституті.

У 1933 р. за доносами Р. Заклинського було вислано без суду і слідства до Сибіру, згодом переведено до Карелії, Середньої Азії. Через те, що під час заслання загубилися документи про університетську освіту, він навчався на заочному відділенні географічного факультету Самаркандського учительського інституту. У 1941 р. отримав диплом вчителя географії.

В Україну повернувся у 1946 р. У 50-60-х рр. ХХ ст. вчителював у Долішньо-Петранецькій семирічній школі на Станіславщині, був директором Цитульської початкової школи на Львівщині. З 1960-х жив і працював у Малих Кривчичах Львівської області.

Протягом свого життя написав низку праць та був дописувачем у газетах «Життє» (м. Львів), «Вісті» (м. Умань), журналах «Ілюстрована Україна», «Західна Україна» та інших виданнях. Наприкінці 50-х років Р. Заклинський записував фольклор, переважно пісенні форми. Помер у 1974 р. у Львові.

145 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИХАЙЛА НОВАКІВСЬКОГО

Адвокат, депутат Галицького крайового сейму, громадський діяч, письменник, організатор Легіону Українських Січових Стрільців.

У 1895 р. закінчив юридичний факультет Львівського університету. Спочатку в Богородчанах на Івано-Франківщині працював адвокатом. До війни був відомим громадсько-політичним діячем. Обирався депутатом до Галицького сейму 1913-1914 рр. від округу Богородчани, входив до «Українського сеймового клубу».

З початком Першої світової війни як старшина австрійського війська був переведений до легіону УСС у званні — четар.

8 квітня 1917 р. був призначений командантом Поборової сотні УСС.

У період ЗУНР 1918-1919 рр. займав посаду повітового комісара Скалатського повіту й був членом президії Української Національної Ради ЗУНР. Під час переговорів УНР із Польщею у Варшаві був членом дипломатичної місії.

Після поразки визвольних змагань переїхав до Закарпаття. Був активним діячем «Просвіти». Після угорської окупації Закарпаття в березні 1939 р. емігрував до Словаччини, де помер у 1941 р.

140 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ СТЕПАНА ШУХЕВИЧА

Відомий адвокат, отаман УСС та УГА, громадський і військовий діяч.

У 1886-1895 рр. навчався у Львівській академічній гімназії, 1895-1899 рр. на юридичному факультеті Львівського університету. Протягом студентських років був активним членом студентської організації «Академічне братство».

Після закінчення навчання проходив судову і юридичну практику у Відні.

З жовтня 1901 р. Степан Шухевич один рік прослужив в Австро-Угорській армії, і в 1902 р. став поручником. Після звільнення з військової служби розпочав професійну діяльність. Протягом 1903-1911 рр. працював на посадах судді у містах Раві-Руській, Долині та Дрогобичі. З 1911 по 1914 р. провадив адвокатську практику.

У 1914 р. брав активну участь в організації Легіону українських січових стрільців. У 1914-1915 рр. був членом Бойової Управи.

У 1918-1919 рр. адвокат Степан Шухевич — отаман Української галицької армії, комендант Одеси, комен-

дант 4-ї Золочівської бригади, персональний референт Начальної команди Української Галицької Армії. Військовий комендант Львова часу ЗУНР. У липні 1919 р. на чолі місії ЗУНР прибув до Львова для переговорів з поляками. С. Шухевич пройшов «Чотирикутник смерті» у вересні 1919 р.

Як представник старшин брав участь в нараді Головного Отамана С. Петлюри в Жмеринці 4 листопада 1919 р.

Адвокат С. Шухевич очолював Колегію старшин, яка розробляла план подальших дій УГА після зняття їх з фронту в грудні 1919 р., також увійшов до складу ревкому УГА.

Після завершення війни працював адвокатом, професором кримінального права Львівського (таємного) українського університету. Виступав захисником під час політичних процесів над учасниками Українського визвольного руху в Галичині та на Волині, зокрема під час процесів над адвокатом Степаном Федаком, Дмитром Данилишиним, Василем Біласом.

Степан Шухевич також брав участь у багатьох інших політичних процесах: справа «Поштовців» (членів УВО, які здійснювали напади на поштовий транспорт); справа Атаманчука і Вербицького (вбивство Станіслава Собінського); процес «Листопадівців»; справа «Конгресівців»; справа «Східних Торгів»; «Бобрецький процес»; «Львівський процес 1936» (адвокат Романа Шухевича та Богдана Гнатевича); справа Ілярія Кука та ін.

Крім адвокатської роботи, Степан Шухевич в 1930-ті роки був головою наглядової ради видавництва «Червона калина». Після початку Другої світової війни виїхав у м. Краків. У червні 1941 р. став членом Українського національного комітету (УНК) в Кракові. Тут він проживав до приходу радянських військ. Унікаючи переслідувань, переїхав до Німеччини.

Адвокат Степан Шухевич протягом останнього періоду життя працював над мемуарною спадщиною. Він написав оповідання з життя січового стрілецтва та мемуари «Моє життя. Спогади». Готував до видання

«Велику історію українських політичних процесів у Галичині та Волині від 1922 до 1939» і працю «Невідомі Герої». На жаль, вони не збереглися. Помер 6 червня 1945 року в м. Амберг (Німеччина).

Список використаних джерел:

1. Лянсберг О. В. «Співець полум'яного сонця»: сторінки життя і діяльності адвоката Миколи Платоновича Карабчевського. *Адвокатура України: забуте і невідоме. Серія «Нариси з історії адвокатури України». Випуск 2. За ред. І. Б. Василик. К.: КВІЦ, 2016. — С. 423-445.*
2. Гавдида Н. І. Андрій Чайковський — письменник і адвокат. *Адвокатура України: забуте і невідоме. Серія «Нариси з історії адвокатури України». Випуск 2. За ред. І. Б. Василик. К.: КВІЦ, 2016. — С. 369-380.*
3. Литвин М. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. *Львів: Інститут українознавства НАНУ; Інститут Центрально-Східної Європи, 1998. — 488 с.*
4. Українська Галицька Армія. У 40-річчя її участі у визвольних змаганнях. *Матеріали до історії. Упорядник Дмитро Микитюк. Вінніпег: Вид-во «Канадійського фермера», 1958. Т. 1. — 676 с.*
5. Лазарович М. В. *Легіон Українських січових стрільців: формування, ідея, боротьба. Тернопіль: Джура, 2005. — 592 с.*
6. Литвин М. Р., Науменко К. Є. *Історія галицького стрілецтва. Львів: Каменяр, 1991. — 199 с.*
7. Ріпецький С. *За волю України: Історичний збірник УСС. 1914-1964. За ред. С. Ріпецького. Нью-Йорк: Видання Головної управи братства українських січових стрільців, 1967. — 608 с.*
8. Чайковський А. *Як формовано Січових Стрільців у Самбірщині. Літопис Червоної Калини. 1931. № 9. — С. 13.*
9. Петрів М. Й. *Адвокат-філателіст Іван Чернявський. Збірник матеріалів Всеукраїнського круглого столу «Адвокатура України: історія та сучасність» (на пошану адвоката, президента Української Народної Республіки в екзилі Степана Порфировича Витвицького). 24 листопада 2015 р., м. Львів. Уклад. І. Б. Василик, І. С. Яковець. К.: КВІЦ, 2015. — С. 104-112.*